

YENGIL SANOATDA YIGIRUV TEXNOLOGIYASINING AHAMIYATI VA RIVOJLANISHI

Ruziyeva Farangis Shavkat qizi

*Jizzax ilg'or kasbiy mahorat texnikumi,
ishlab chiqarish ta'limi ustasi, katta o'qituvchisi*

Annotatsiya

Mazkur maqolada yengil sanoat tarmog'ining muhim yo'nalishlaridan biri hisoblangan yigiruv texnologiyasining ahamiyati yoritilgan. Yigiruv jarayonining asosiy bosqichlari, tolalarni qayta ishlash usullari hamda ip ishlab chiqarish jarayonining samaradorligini oshirish masalalari tahlil qilinadi. Shuningdek, zamonaviy yigiruv uskunalardan foydalanish, ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish va sifat nazoratini takomillashtirish orqali to'qimachilik mahsulotlari sifatini oshirish yo'llari ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: yengil sanoat, yigiruv texnologiyasi, tolalar, ip ishlab chiqarish, to'qimachilik sanoati, sifat nazorati, texnologik jarayonlar.

Kirish

Yengil sanoat iqtisodiyotning muhim tarmoqlaridan biri bo'lib, u aholini kiyim-kechak va boshqa to'qimachilik mahsulotlari bilan ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Ushbu sohaning rivojlanishi mamlakat iqtisodiy barqarorligiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

To'qimachilik sanoatining asosiy jarayonlaridan biri yigiruv jarayoni hisoblanadi. Yigiruv jarayoni tolalardan ip tayyorlashga qaratilgan texnologik bosqichlar majmuasidir. Ushbu jarayonning samarali tashkil etilishi tayyor mahsulot sifatini belgilovchi asosiy omillardan biri hisoblanadi. Shuning uchun yigiruv texnologiyasini takomillashtirish hamda zamonaviy uskunalaridan foydalanish ishlab chiqarish samaradorligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Yigiruv jarayonining asosiy bosqichlari

Yigiruv texnologiyasi bir nechta muhim bosqichlardan iborat bo'lib, har bir bosqich tolalarni qayta ishlashning muayyan texnologik jarayonlarini o'z ichiga oladi.

Birinchi bosqich – tolalarni tayyorlash jarayonidir. Bu bosqichda paxta yoki boshqa tolalar tozalanadi, begona aralashmalardan ajratiladi va aralashtiriladi. Mazkur jarayon keyingi texnologik jarayonlar uchun muhim tayyorgarlik vazifasini bajaradi.

Ikkinchi bosqich – tarash jarayonidir. Tarash mashinalari yordamida tolalar tekislanadi va parallel holatga keltiriladi. Natijada tolalar bir xil yo'nalishda joylashib, keyingi bosqichlar uchun qulay sharoit yaratiladi.

Uchinchi bosqich – cho‘zish jarayoni hisoblanadi. Bu jarayonda tolalar bir tekis cho‘zilib, ularning zichligi va tuzilishi barqarorlashadi. Mazkur jarayon ip hosil qilish uchun muhim ahamiyatga ega.

To‘rtinchi bosqich – yigiruv jarayonidir. Bu bosqichda tolalar maxsus yigiruv mashinalari yordamida buralib, ip shakliga keltiriladi. Buralish darajasi ipning mustahkamligi va sifatiga ta’sir ko‘rsatadi.

So‘nggi bosqich – ipni o‘rash jarayoni hisoblanadi. Tayyor ip bobinalarga o‘ralib, keyingi to‘qimachilik jarayonlariga yuboriladi.

Yigiruv mahsulotlari sifatini baholash

Ip ishlab chiqarish jarayonida sifat nazorati muhim ahamiyatga ega. Mahsulot sifati bir qator ko‘rsatkichlar orqali baholanadi. Ular qatoriga ipning mustahkamligi, tekisligi, elastikligi va zichligi kiradi.

Zamonaviy to‘qimachilik korxonalarida sifat nazorati maxsus laboratoriya uskunalari yordamida amalga oshiriladi. Ushbu uskunalar yordamida ipning fizik va mexanik xususiyatlari aniqlanadi. Natijada ishlab chiqarilayotgan mahsulot xalqaro standartlar talablariga mos ravishda baholanadi.

Sifat nazorati jarayonini takomillashtirish ishlab chiqarish samaradorligini oshirishga, shuningdek tayyor mahsulot raqobatbardoshligini ta’minlashga yordam beradi.

Zamonaviy yigiruv texnologiyalari

Bugungi kunda to‘qimachilik sanoatida zamonaviy avtomatlashtirilgan yigiruv uskunalari keng qo‘llanilmoqda. Bunday texnologiyalar ishlab chiqarish jarayonini tezlashtirish va inson omilini kamaytirish imkonini beradi.

Zamonaviy yigiruv mashinalari yuqori unumdorlikka ega bo‘lib, energiya sarfini kamaytiradi va mahsulot sifatini barqaror saqlashga yordam beradi. Bundan tashqari, raqamli boshqaruv tizimlari yordamida ishlab chiqarish jarayonlarini nazorat qilish ancha qulaylashgan.

Texnologik yangiliklardan foydalanish nafaqat mahsulot sifatini oshiradi, balki ishlab chiqarish xarajatlarini kamaytirish imkonini ham yaratadi.

Xulosa

Yigiruv texnologiyasi yengil sanoatning muhim bo‘g‘inlaridan biri hisoblanadi. Tolalarni qayta ishlash va sifatli ip ishlab chiqarish jarayoni to‘qimachilik mahsulotlarining umumiy sifatini belgilaydi. Zamonaviy texnologiyalarni joriy etish, ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish hamda sifat nazoratini kuchaytirish orqali yengil sanoat korxonalarining samaradorligini yanada oshirish mumkin.

Kelajakda yigiruv texnologiyasini rivojlantirish va innovatsion usullarni joriy etish orqali to‘qimachilik sanoatini yanada takomillashtirish muhim vazifalardan biri bo‘lib qoladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. To'qimachilik texnologiyasi asoslari.
2. Yengil sanoat korxonalarida ishlab chiqarish jarayonlari.
3. Zamonaviy to'qimachilik uskunalari va texnologiyalari.
4. To'qimachilik materiallari sifatini baholash bo'yicha ilmiy tadqiqotlar